

„A tudomány nem csal, nem rágalmaz és nem hirdet gyűlöletet“

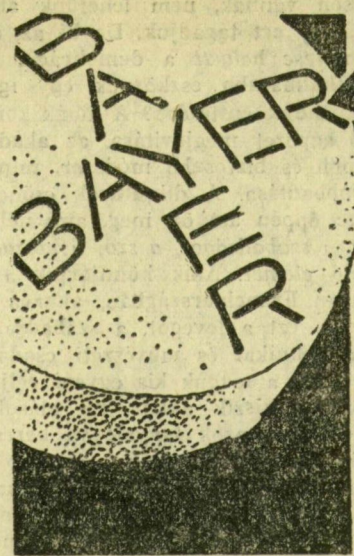
Dr. Gelei József rektor szombati beszéde a tudomány jelenőségéről

A szegedi egyetem szombati doktoravatási ülésén dr. Gelei József rektor nagy figyelmet kellett beszédét mondott az új doktorokhoz a tudományos gondolat szerepéről és hivatásáról. A rektor beszédében a következőket mondotta:

— Közoktatásügyi miniszterünk, Hóman Bálint a mi testvérnépünknek, a finneknek miniszteréhez tegnapelőtt intézett beszédében azt a megkapó kijelentést tette, hogy a két ország és a két népi politikai barátkozását tudósok kutatásai vezették be, hogy a rokon barátkozás bölcsőjénél nem politikusok, hanem a két nép kutató tudósai állottak.

— Tudományt alig érhetett még nagyobb elismerés — folytatta a rektor —, mint aminőt a miniszter szavaiban ért, midőn ebből mindenki előtt világossá vált, hogy a tudományos kutatás nem csak annyira jó, hogy velük igazságokat derítsünk fel, hanem a tudományos munkának politikai pályafutása is lehetséges, a tudományos gondolat népeket is egybeforrasztja, a tudományból szeretet, vonzalom és népi megbecsülés is fakadhat. Midőn Önök, mint egyetemünk doktorai, a mai nappal az életbe lépnek, ne feledjék el a tudományt az a népek közti korlátokat ledöntő hatalmát. Ne feledjék, hogy a népek közé jövőbelátni nem tud és egyben lelkiismeretier politikai tudatos félrevezetésekkel, megfontolt hazugságokkal és örökletes fagyjólétől vezette, korlátokat emelhetnek, köztük évszázados ellenségeskedéseket szithatnak s azzal népeket tönkre is tehetnek, azonban mindezen sem a tudomány, sem a tudós nem képes. Ne feledjék e, hogy a tudomány nem csal, nem becsümel, nem rágalmaz, nem pusztít, gögőt nem éleszt, s mindennél fogva nem a gyűlöletet éleszt, hanem a tudomány értékeit termel, erkölcsben, s e' embren csak gyarapodást jelent, csak szerepet ébreszt s ne feledjék, hogy éppen ezért a tudományt és a tudóst még a rossz szomszéd is megbecsüli, esetleg kivanja, a jó szomszéd pedig lelkesedéssel fogadja.

— Ne feledjék, hogy a tudomány az ellenségeskedő népeknek sokszor szokott első békegalambja lenni. Önök Szegeden végeztek, emlékezzenek mindig arra, hogy dél szomszédunk felé az elmúlt időkben mily kevés sikerrel végeztünk politikai intégetéseket. Alig volt azoknak eredményük. Az első azonban, aki igazán át tudott jutni Belgrádba, egyetemünk egyik tudós professzora volt s az első is, aki onnan közénk jöve, megint csak egyik belgrádi tudós volt. A tudományon alapuló nemzeti tekintély mindig megér egy fél hadsereget. Ebben a tekintélygyarapításban pediglen gyöngék és bennük épp oly hatékonysággal szolgálhatják nemzeti létbiztonságukat, mint a nemzet legerősebb katonái.

Ezen mulik!

Ugyeljen mindig a »Bayer« -keresztre s akkor nem adhatnak el Önnek pótszert, ami nem érheti el a valódi ASPIRIN annyira megbízható hatását. Az Ön egészségének valódi ASPIRIN-re van szüksége!

ASPIRIN

T A B L E T T A

csak a »Bayer« -kereszttel valódi

A világkiállítás Párisa

Irta: Kéthly Anna országgyűlési képviselő

A világkiállítással kapcsolatos utazási kétfélemények sok érdeklődőt vittek el Párisba. Kevés semlegest, sokkal több olyant, aki jobbra, vagy balra elfogult volt. Sokan voltak, akik Páris gyönyörű arcán gombostűfejnyi szeplőket fedeztek fel, legtöbbször olyanok, akik saját hazájuk ábrázatán már hozzászoktak a himlőhelyekhez. Kifogásolták, hogy a kiállítás nem készült el idejére, még a megnyitás után is állandóan alakulóban, épülőben volt. Valószínű, hogy olyan kompletten, hirtelenre való felvételekre alkalmasan, mint ezt a diktatúrát alkotásainál tapasztalhatjuk, soha sem lesz kész. De felróhatjuk-e ezt egy ilyen grandiózus műnél, mint ez a világkirakat, amely a huszadik század technikai és művészi tökéletességét tárja elénk?

A demokrácia eszközeinek lazaságát, a munkások fegyelmezetlenségét, a nemzeti dicsőség — vagy hűség — szempontjainak elhanyagolását vetik szemére Párisnak és egész Franciaországnak azok, akik a politikai rabság, vagy megkötöttség levegőjében részben, vagy egészben átalakultak az erőszakot elfogadására. Soha sem számolnak az erőszak költségeivel ezek, nincs is joguk arra, hogy a számadásokba befekintsenek. Soha sem olvasnak az erőszakuralmak betegségeiről és ezért hajlandók elhinni, hogy ilyenek nincsenek is. A demokráciára kötelező óvatosságot a pénzköltésben kicsinyességek bélyegzik, a munkás önértékét, kenyérvédő bátorságát a rangosztályokba sorolt „néptárs” felháborodásával szemlélik, azt pedig, hogy a nemzeti dicsőség eszményét nem tekinthik merev bábnak, egyenesen hazaáruláshoz számba veszik.

Igaz-e ez? „Hanyatló Franciaországot” láttak-e azok, akik künnjártak és ellenállás nélkül, vagy kritikával hagyták magukra zudulni az impresziók tömegét? Én úgy éreztem, hogy egy élő, mozgó, friss Franciaországban vagyok, amelynek ha vannak rossz napjai, nem jelent ez többet, mint az eleven organizmus működésével együttjáró egyenlenségeket. Valamely mozdulatlan, holt anyagot minden pillanatban ugyanabban a helyzetben találunk, ha csak idegen erő másként nem rendelkezik fölötté. Az élő test önmaga változtat helyzetén.

A legnagyobb és legszebb elismerés, amelyet elmondhatunk Párisról és Franciaországról: a szabadság levegőjének nyugalma és biztonsága adja nekünk. Munkásnegyedben éltem, egyszerű emberekkel voltam összeköttetésben s az ő életükön keresztül nyilvánult meg előttem a legnagyobb igazság az a tény, hogy a szabadság a legnagyobb nevelőeszköz. A francia dolgozó munkakészsége, ügyessége, átlagos intelligenciája nem magasabb, mint a mi munkásainké. De magatartása, munkatársaiával és munkáltatójával szemben, beleilleszkedése a közösségbe, összehasonlíthatatlanul más, emelkedettebb, emberibb, mint azokban az országokban, ahol a „népközösség” brutális összgyurással vélik megteremteni. Jelenkéntelen apróságokból is megállapítható ez.

Hetekig jártam a Metrón, ezen az igazi népközlekedési intézményen, amely kora reggeltől késő estig zsufoltan fut végig kétszáz kilométernyi

cinhalózatán. Külön munkakezdés előtt és után tömődtek a szerelvények és egy-egy száz-százhusz személyt befogadó kocsi százötven is begyömöszöli magát. Ez a rettentő tömeg egymás iránt végtelen türelmet tanusít, heteken át egyetlen egy ingerült, ideges szót nem hallottam, ami a másik utast illette volna. Szídják a Metrót: „kapitalisták építették — mondta valaki nekem —, akiknek semmi közük a nép egészségéhez és kényelméhez”, de egymást nem teszik felelőssé mások mulasztásáért. A versaillesi ünnepségeken százezrek vesznek részt, akiknek visszaállítása tolongás, zavar és dühös kifakadások nélkül megy végbe. Piacokon, árházakban vevő és eladó olyan hangon tárgyalnak egymással, mint két jóbarát, akik valamely családi ügyet vitatnak meg. Főnök és alkalmazott között az érintkezés nem a parancsolás és az engedelmisség jegyében történik. Az egyik nem „kenyéradó” a másik nem rabszolga. Azt a meghunyászkodást, elrettentő megalázkodást, amit ur és szolga viszonylatában másutt tapasztalhatunk, ott sehol sem láthatjuk. A „patron”, ha bejön a munkahelyre, köszön és a dolgozók visszaköszönnék. Ha elfeledkezik arról, hogy az újonnan jöttek kötelessége az üdvözlés, senki sem kapkod a sapkájához, hogy földig hajolva hódoljon előtte. De nemcsak gyárban, műhelyben, üzletben, hanem a háztartásban is így van ez. A háztartási alkalmazott sem fehér kuli, rendezett munkaideje, rendes szobája van — csaknem kivétel nélkül a munkahelyétől elkülönítve a legfelső emeleten — és alkalmazásában nem kénytelen egy magasabb szférából való lényt imádni.

A magyar lapok is megírták, hogy a kent hercegi pár meg akarja látogatni az angol pavillont. Látogatásának idejére felszólították a kö-

A Budapesti Felöltőáruház őszi árai:

Prima átmeneti kabátok már 18.—P-16!
Szőrmés, kifűző minőség 28.— „
Ruhák minden minőségben 6.80 „
Pongyolák 8.80 „

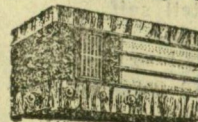
Modell ruhák és kabátok nagy választékban, legolcsóbb árban.

A. B. C. könyvecskék érvényesek.

Budapesti Felöltőáruház

Szeged, Klauzál tér (Tejpiac)

1000 Pengő
nél is többet
egy olyan rádió készülék
mint az új
Telefunken
238-as európa-vevő.

Hangja: olyan mint
az éjszakai hangok
NAVIMEMBRÁN!
Selektivitása: tökéletes

ÁLLOMÁSSZELEKTÁLÓ AUTOMATA
BÉCS VÉTELE BUDAPEST ADÁSA KÖZBEN
KIFOGÁSTALAN
ERRE A KÉSZÜLEKRE VÁRT ON! MAGYAR GYÁRTÁNY